

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Cap. I. De Incarnatione Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

tam) licentiam, si quidem Constitutiones propriæ specialiter id non vetent.

V. Q. 5. *Ad quid Fugitivi vel Eiecti teneantur?*
Si sint Professi, eos suis Votis post Ejectionem vel Fugam perinde ut antè obstrictos manere, licet quoad alias conditiones religiosas penitus liberi sint, tutoque in sæculo manere queant, si in Monasterio non recipiantur. Resp. a. Fugitivos & Apostatas non modò ipsos redire debere, sed etiam à Superioribus inquiri & recipi, si non omnino sint incurabiles.

P A R S III.

DE INCARNATIONE CHRISTI, ET SACRAMENTIS.

Respondet hæc pars tertiz parti S. Thomæ, in qua de Incarnatione Christi, & Oeconomia Verbi divini, & Sacramentis, per quæ status gratiæ amissus recuperatus est, agit. Unde & hæc tota materia tribus Capitulis absolvetur, quarum prima de Incarnatione, secundum Oeconomiam Christi, id est Vita & morte illius, de qua valè aliquid dicitur in Scholis; tertia de Sacramentis agit.

C A P U T I.

DE INCARNATIONE CHRISTI.

Tota hæc materia, dignissima sanè, quæ à quovis Sacerdote cognoscatur, tribus potissimum articulis absolvi potest, quorum primus de substantia; secundus de causis; tertius de effectibus Incarnationis tractabit.

A R T I C U L U S I.

De substantia Incarnationis.

De hac tres præcipuè quæstiones formari solent à Theologis Scholasticis, nempe an sit; quid sit, & an conventiva aut necessaria fuerit ad salutem generis humani, quæ tres quæstiones, quia plures alias particulares in se continet, rectius distinctis §§. decidantur.

§. I.

An sit Incarnatio.

I. Q. 1. *An de facto detur Incarnatio?* Resp. affirmati-
 ue: de enim & S. Scriptura asserens Verbum carnem factum
 esse; & varia Symbola ac Concilia; & unanimis SS. Patrum
 consensus docent.

II. Q. 2. *An possit hoc mysterium, abstrahendo à re-
 velatione, perfectè notitià cognosci, aut evidenti aliqua ra-
 tione demonstrari?* Resp. cum communi Theologorum ne-
 gatiue: eò quod nec à priori per claram & quidditatiuam co-
 gnitionem cognosci queat Verbi divini existentia, & omni-
 potentia Dei, ac potentia Obedientialis Creaturarum, à
 quibus talis demonstratio à priori dependet; nec à postero-
 ri quòd ens supernaturale quoad substantiam demonstrari
 potest, & ideo frequenter à S. Scriptura mysterium inenarra-
 tum, incomprehensibile, Sacramentum absconditum à se-
 creto vocetur.

III. Q. 3. *An saltem possibilitas Incarnationis conie-
 cturatur & probabiliter per solum lumen nature cognosci que-
 at?* Resp. ita quidem existimare C. Lugonem, dum putat,
 legem hoc ipso, quòd Christi Humanitatem comprehen-
 dere cognoverit, & in ea subsistentiam creatam non viderit,
 suspicari potuisse, ne fortè eadem Humanitas per divinam
 subsistentiam subsistat; sed contrarium communiter docent
 omnes Auctores asserentes tum sublime esse hoc mysterium,
 tum longè potius sibi persuadere potuissent, Humanitatem
 Christi aut sine omni subsistentia subsistere per miraculum,
 nec sibi concursum ad eam cognoscendam negari.

IV. Q. 4. *An saltem, supposità revelatione Incarna-
 tionis, haberi possit de eà evidens, licet imperfecta cognitio?* Re-
 spondetur negativè ex communi, quia non apparet ratio, cur homi-
 ni quod affirmanti actu naturali assentiri valeamus, & non
 quod etiam Deo, qui nec falli, nec fallere potest, myste-
 rium Incarnationis revelanti assensum præbere possimus.

V. Q. 5. *An impossibilitas Incarnationis lumine na-
 ture demonstrari queat?* Resp. negativè ex communi Au-
 thorum sensu; eò quòd verum vero non repugnet, atque ad-

eò nullum falsum (quale etiam est Incarnationem esse possibilem) demonstrari queat vera & evidenti demonstratione.

ARTICULUS II.

Quid sit Incarnatio.

I. Q. 1. *Quid sit Incarnatio?* Resp. esse conjunctionem divinæ & humanæ Naturæ in eadem Persona; seu productionem unionis inter Humanitatem ex Virgine matris & Subsistentiam Verbi divini.

II. Q. 2. *Quis sit terminus Incarnationis?* Resp. Terminum partialem illius esse unionem hypostaticam supernaturalem ac substantialem, vel realiter modaliter, ut communius hodie sentiunt Doctores; vel certe formaliter, ut alii contendunt, distinctam. Resp. 2. Terminum totalem esse Christum, seu compositum ex humanæ Naturæ cum Verbi Subsistentia conjunctione resultans.

III. Q. 3. *Quæ sint extrema Unionis Hypostaticæ?* Resp. 1. Ex parte Subsistentiæ solam Verbi Subsistentiam terminare Unionem istam, uti de fide certum est. Resp. 2. Ex parte Humanitatis probabiliter ex Suar. & aliorum Sententiâ omnes & singulas partes ut quod, atque adeò omnes partium humores, ungues, dentes, capillos fuisse Verbo unitos; eò quòd hæ omnes partes ad integritatem corporis pertinere videantur, atque adeò merito credatur, Verbum integrum corpus, sic & partes hos integrales assumere potuisse. Resp. 3. Probabilius etiam illum sanguinem, qui in triduo mortis Christi effusus fuit, ab eoque in resurrectione iterum assumptus est, fuisse Verbo hypostaticè unitum, cum non major sit ratio, cur cadaver unitum manserit, quam ipse ille sanguis.

IV. Q. 4. *An de possibili Verbum etiam Naturam rationalem aut Angelicam assumere potuisset?* Resp. affirmative ex communiore sententiâ, quia hæ omnes Naturæ sunt capaces effectus formalis, quem Subsistentia divina tribuit, scilicet ut fiant incommunicabiles alteri supposito, quam rationem communius hodie contra Valentiam & alios docent Recentiores, nullum accidens à Verbo assumptum potuisse.

V. Q. 5. Quo ordine partes Humanitatis, & ipsa Humanitas à Verbo assumpta fuerint? Resp. 1. Ordinem temporis spectando, simul omnes fuisse, eodem instanti assumptas à Verbo, uti expressè in Concilio Constantiensi quoad can. 2. definitum est. Resp. 2. Ordine dignitatis, & intentionis primò assumptam fuisse ipsam Humanitatem (utpote propter quam ipsæ partes assumptæ sunt) deinde animam, (quam velut meriti capax meritò ante corpus intravit Deus) & postremò corpus & unionem. An verò prius animà etiam assumpta fuerit Humanitas, quàm partes illius, controversia est inter Theologos, in qua Vasquez & alii affirmativam, alii non minus probabiliter negativam tenent.

ARTICULUS III.
De Convenientia & necessitate Incarnationis.

I. Q. 1. An conveniens fuerit Incarnatio? Resp. ex omni parte & sub omni respectu convenientem fuisse. Nam 1. Conveniens fuit respectu Dei, quia ex illa perfectiones Dei patuit, quàm ex ullo alio opere relucebant. 2. Pariter respectu Verbi conveniens erat, quia decentissimum fuit, ut imaginabilis & naturalis imago Patris humanum genus ad imaginem Dei factum, & per peccatum corruptum pristino suo statui restitueret, & ut Filii adoptivi & hæredes regni cælestis per eum efficerentur homines, qui est Filius naturalis Patris. 3. Naturæ quoque humanæ conveniens erat, quia decebat, ut sicut homo Deum offenderat, sic homo Deo satisfacere; Sed & major confusio Dæmonis erat, sub ea Natura, quam vicerat, vinceretur. Et præterea tota humana Natura, quantum est in se, ceciderat, & maxima ex parte per alienam voluntatem, quæ omnia, simul in Angelicâ Natura non reperiebantur, ita vel maximè suadebant, ut humana potius, quàm Angelica Natura assumeretur. 4. Conveniens quoque erat respectu totius universi, quia sic auctum fuit nobilissimo entis genere, & Natura duplici in una substantia subsistente, quæ non minus sunt possibile, quàm una Natura tribus subsistentiis, subsistens. 5. Denique in ordine ad genus humanum reparandum conveniens erat, quia

sic misericordia & iustitia obviaverunt sibi, ut jam olim David Ps. 44. prædixerat.

II. Q. 2. *An moraliter fuerit necessaria Incarnatio, ita ut à parte rei quidem omitti potuerit, nunquam tamen omittenda fuerit?* Resp. ita quidem sentire Grandæm & Ruiz. fulissimè probantes Deum semper facere, quod optimum est, ita ut physicè quidem, non tamen moraliter aliter facere queat. Contrariam tamen sententiam cum S. Vasq. Lug. communiter à Recentioribus teneri.

III. Q. 3. *An physicè fuerit necessaria Incarnatio, ut sine ea genus humanum redimi non potuisset?* 2. Resp. affirmative ex communi sententia Theologorum contra omnes nullos antiquos existimantes posse quemvis hominem pro suo peccato satisfacere. Probatur autem sententia partim ex S. Scriptura, partim ex SS. Patribus passim dicentibus necessariam fuisse Incarnationem ad genus humanum redimendum; partim quia nullus homo purus satisfactum potuisset pro peccato, quia vel offensa est infinitè gratiæ ut Mendoza, Coninck & alii voluerunt; vel quia Deus offensus est infinitè dignitatis, Persona verò satisfaciens finitè dundaxat; ut S. Thomas Saar. & communiter Recentiores docent; vel quia omnis satisfactio puri hominis supponit partem debiti jam condonatum, uti Vasq. de c. 5. & alii ab eo cōputant.

IV. Q. 4. *An Incarnatio Christi sufficiens fuerit ad omnem generis satisfactionem pro genere humano præstandam?* Resp. affirmative ex communi Theologorum sententia, quod merita, Christi ob dignitatem infinitam Personæ inniti sint valoris; licet contrarium Scotus cum aliis non omnino improbabiler doceat.

V. Q. 5. *An Incarnatio Christi fuerit actus rigorosè iustitiæ?* Resp. 1. Deum juxta communiorem quidem sententiam Vasq. & aliorum non potuisse obligari ex iustitia ad debitum humano generi remittendum, quia sic alteri tribueret potius se, quod sine imperfectione non videtur admitti potuisse; contrarium tamen non improbabiler etiam Saar. Pele. Arriag. & alios tueri. Resp. 2. ex aliqua parte probabilius dici Christi satisfactionem fuisse actum rigorosè iustitiæ, quatenus scilicet homo veram Deo injuriam in-

quis honorem laedendo, & sic Christus ex iustitia hunc honorem reparare potuit, & reparavit, uti rectè plerique contra Vasquez docent.

CAPUT II.

DE CAUSIS INCARNATIONIS.

De finali potissimum & efficiente tam physica, quàm materiali hoc loco sermo est; nam cum nulla forma ut quod pro altero extremo, sed sola subsistentia Verbi habeatur, hoc proprie dicta causa materialis & formalis dari non potest.

ARTICULUS I.

De causa finali Incarnationis.

I. Q. 1. An redemptio generis humani fuerit finis totally adæquatus Incarnationis? Resp. Ita sentire communem sententiam cum S. Thoma & tota sua schola, ac merito quod conformior sit hæc sententia, tum SS. Patribus, tum S. Scripturæ passim affirmantibus, Christum venturum non fuisse, nisi Adamus peccasset; responsio verò Scotistarum & aliorum asserentium Deum Incarnationem quoad substantiam decrevisse propter suam gloriam, & quoad modum duntaxat propter hominum Redemptionem, sine sufficienti fundamento excogitata videatur.

II. Q. 2. An si sola peccata actualia sine originali fuissent remissa, Christus adhuc venturus fuisset? Resp. iterum communi negativè; quia tunc principale motivum esset, quod est afferre remedium generi humano per Adamum lapsu. Qui tamen pro motivo principali cum Scoti gloriam Dei statuunt, consequenter etiam hoc loco affirmativam tuebuntur sententiam.

III. Q. 3. Quis ordo decretorum in Christi Incarnatione statuetur, & propter ipsius merita facta prædestinatione statuetur? Resp. varias esse in hoc ordine statuendo sententias, prout scilicet quis diversum finem adæquatum Incarnationi statuit; unde quia tales ordines non nisi magis ambagibus referri possunt; rectius omnino omituntur.

ARTI-